

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 258/2015-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Lučenci sp. zn. LC/2012/00093 z 30. marca 2012, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 1 Scud 4/2012 z 19. októbra 2012 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžr 36/2013 z 23. septembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. januára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Lučenci (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) sp. zn.

LC/2012/00093 z 30. marca 2012, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Scud 4/2012 z 19. októbra 2012 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžr 36/2013 z 23. septembra 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka doručila na obvodný pozemkový úrad 30. decembra 2004 žiadosť o navrátenie vlastníctva k pozemkom. Obvodný pozemkový úrad (sťažovateľka v petite sťažnosti ho nesprávne označila ako Okresný úrad Lučenec, pozn.) rozhodol o žiadosti sťažovateľky rozhodnutím sp. zn. LC/2012/00093 z 30. marca 2012, ktorým konštatoval, že sťažovateľka ako navrhovateľka nepreukázala štátne občianstvo Slovenskej republiky, preto v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o navrátení vlastníctva k pozemkom“) nespĺňala podmienku vrátenia vlastníctva respektíve práva na náhradu za nehnuteľný majetok. Proti uvedenému rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu podala sťažovateľka návrh na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 Scud 4/2012 z 19. októbra 2012, ktorým rozhodnutie obvodného pozemkového úradu potvrdil. Sťažovateľka nespokojná s uvedeným rozsudkom krajského súdu podala proti nemu odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom, ktorým potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti predostrela vlastnú interpretáciu právneho posúdenia veci s odvolaním sa na „*Zmluvu o fungovaní Európskej únie (CELEX 11957)*“ a „*Lisabonskú zmluvu*“. Je presvedčená, že označenými rozhodnutiami vo veci konajúcich súdov Slovenskej republiky, ako aj označeným rozhodnutím obvodného pozemkového úradu došlo k porušeniu jej práva podľa čl. 47 charty. Tvrdila, že sa domáha dedičstva po svojom nebohom otcovi, ktorý bol štátnym občanom Slovenskej republiky, čo podľa jej názoru nebolo vôbec zohľadnené. Vzhľadom na uvedené v petite svojej sťažnosti žiadala, aby ústavný súd zrušil uvedené rozhodnutia obvodného pozemkového úradu a vo veci konajúcich súdov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K predloženej sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že táto nespĺňa povinné obsahové náležitosti, sťažovateľka v prvom rade v petite svojej sťažnosti nenavrhla, aby ústavný súd rozhodol, že napadnutými rozhodnutiami došlo k porušeniu označeného základného práva podľa charty, čo je nevyhnutým predpokladom v zmysle § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na uplatnenie právomoci ústavného súdu zrušiť označené rozhodnutia obvodného pozemkového úradu a vo veci konajúcich súdov, a v rozpore s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti nepripojila plnú moc udelenú advokátovi.

Takéto zistenia štandardne vedú ústavný súd k výzve sťažovateľky na doplnenie jej sťažnosti s poučením, v akom smere je potrebné podanie doplniť, v akej lehote a aké sú prípadné následky nevyhovenia výzve.

V posudzovanom prípade však ústavný súd z dôvodov hospodárnosti a efektívnosti konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy [§ 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde] od výzvy adresovanej sťažovateľke upustil. Dôvodom zvoleného postupu bolo samotné rozhodnutie o predloženej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania. Ústavný súd totiž na základe podkladov, ktorými disponoval, dospel k záveru, že ani prípadné doplnenie sťažnosti sťažovateľky o povinné náležitosti by nemohlo za žiadnych okolností viesť k prijatiu jej sťažnosti na ďalšie konanie. V nadväznosti na uvedené pre účely tohto rozhodnutia ústavný súd ustálil predmet sťažnosti sťažovateľky tak, ako to je uvedené v záhlaví tejto sťažnosti vychádzajúc z celého obsahu sťažnosti.

1. Pokiaľ ide o rozhodnutie obvodného pozemkového úradu sp. zn. LC/2012/00093 z 30. marca 2012 a rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Scud 4/2012 z 19. októbra 2012, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy), podľa ktorého ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa rozhoduje „iný súd“, ústavný súd nemôže poskytnúť takým právam ochranu.

Označené rozhodnutie obvodného pozemkového úradu a označený rozsudok krajského súdu bol napadnuteľný riadnym opravným prostriedkom. Túto možnosť sťažovateľka aj využila. Z uvedeného dôvodu ochranu jej označenému právu poskytoval krajský súd ako orgán preskúmavajúci zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu (vo vzťahu k rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu, pozn.) a najvyšší súd ako súd odvolací vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, a tak ústavný súd nemôže za žiadnych okolností podrobiť svojmu prieskumu označené rozhodnutie obvodného pozemkového úradu a ani napadnutý rozsudok krajského súdu, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa §

25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

Ústavný súd poukazuje svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

2. Sťažovateľka tiež namietala, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené jej základné právo podľa čl. 47 charty, ktorá bola 14. decembra 2007 publikovaná pod č. 2007/C 303/01.

Podľa čl. 47 charty každý, koho práva a slobody zaručené právom únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd sa zaoberal povahou charty z hľadiska rozsahu jej pôsobnosti a jej aplikovateľnosťou v posudzovanom prípade. Je nepochybné, že na základe tzv. Lisabonskej zmluvy (ako jej súčasť, pozn.) sa charta stala právne záväznou súčasťou primárneho práva Európskej únie (ďalej len „únia“) s rovnakou právnou silou, ako sú zakladajúce zmluvy, dňom 1. decembra 2009.

Podľa čl. 51 ods. 1 charty ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo únie.

Podľa čl. 52 ods. 7 charty súdy únie a členských štátov náležite prihliadajú na vysvetlivky vypracované s cieľom poskytnúť usmernenia pri výklade tejto charty.

Z citovaných článkov charty vyplýva, že čl. 47 charty je potrebné interpretovať v súlade s čl. 51 ods. 1 charty s prihliadnutím na vysvetlivky k charte, ktoré boli 14. decembra 2007 publikované pod 2007/C303/02, ako aj na existujúcu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok z 13. júna 1989 vo veci 5/88 Wachauf, Zb. 1989, s. 2609; rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925; rozsudok z 18. 12. 1997 vo veci C-309/96 Annibaldi, Zb. 1997, s. I-7493). Súdny dvor Európskej únie potvrdil túto judikatúru týmto spôsobom: „Navyše, je potrebné si uvedomiť, že požiadavky vyplývajúce z ochrany základných práv v právnom poriadku Spoločenstva sú rovnako záväzné pre členské štáty, pokiaľ vykonávajú právne akty Spoločenstva...“ (rozsudok z 13. 4. 2000 vo veci C-292/97, Zb. 2000, s. I-2737, bod 37).

Podľa názoru ústavného súdu prihliadajúc na citované ustanovenia charty, ako aj na vysvetlivky k charte ako nástroja výkladu je aplikácia charty v posudzovanej veci vylúčená. Z citovaných ustanovení charty totiž vyplýva, že charta sa v prvom rade vzťahuje na inštitúcie a orgány únie. V prípade členských štátov, teda aj Slovenskej republiky, je záväzná výlučne vtedy, ak konajú v rámci rozsahu pôsobnosti práva únie.

Z uvedeného vyplýva, že v prípade sťažovateľky, ktorá sa obrátila na všeobecný súd, aby rozhodol o jej veci na základe vnútroštátneho práva, ktoré nepatrí do pôsobnosti práva únie, teda nejde o žiaden z prípadov, v ktorých dochádza k implementácii právneho aktu únie (rozsudok z 13. júla 1989 vo veci Wachauf, Zb. 1989, s. 2609) alebo k tomu, že by sa Slovenská republika chcela odchýliť od práva únie (rozsudok z 18. júna 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925) alebo že by tu existovalo materiálne pravidlo práva únie, ktoré by sa malo v posudzovanom prípade aplikovať (rozsudok z 25. 3. 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že pokiaľ sťažovateľka tvrdila, že sa domáhala dedičstva po svojom nebohom otcovi, tak z priložených rozhodnutí k sťažnosti vyplýva, že predmetnú žiadosť o navrátenie vlastníctva k pozemkom podávala sama a nárok si uplatnila podľa zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom, a nie podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov. Jednou z podmienkou úspešnosti žiadosti o navrátenie vlastníctva je preukázanie slovenského štátneho občianstva oprávnenej osoby v zmysle uvedeného zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom, čo v konaní sťažovateľka ako navrhovateľka nepreukázala, preto jej žiadosti ani nemohlo byť vyhovené.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2015